

Perusopetuksessa järjestettävä valmistavan opetuksen lisäopetus

289/12.00.01.00/2024

Sivistys- ja vapaa-aikalautakunta 16.04.2026

Lailla perusopetuslain muuttamisesta (1369/2025) perusopetuslain 5 §:n 1 momenttiin on lisätty säännös perusopetuksessa järjestettävästä valmistavan opetuksen lisäopetuksesta. Uuden lisäopetuksen järjestäminen on kunnalle vapaaehtoista. Lakimuutos tulee voimaan 1.8.2026.

Perusopetuslain (1369/2025) 5 §:n 2 momentin mukaan perusopetuksessa järjestettävä valmistavan opetuksen lisäopetus on tarkoitettu valmistavasta opetuksesta perusopetukseen siirtyville oppilaille, joilla ei ole vielä riittävää peruskielitaitoa opetuskielessä. Lisäopetus kohdentuu ulkomailla syntyneisiin ulkomaalaistaustaisiin oppilaisiin, joilla on valmistavasta opetuksesta siirtyessään kehittyvä alkeiskielitaito (A1-taso) suomen tai ruotsin kielessä. Lisäopetuksen tarve arvioidaan valmistavan opetuksen loppuvaiheessa, ja arvioinnin tekee valmistavan opetuksen opettaja yhteistyössä muiden oppilasta opettaneiden opettajien kanssa. Perusopetuslain 46 §:n 3 momentin mukaan lisäopetusta ei järjestetä oppilaalle, jonka velvollisuus suorittaa perusopetusta on päättynyt.

Lisäopetuksen piirissä oleva oppilas on perusopetuksen oppilas ja kuuluu perusopetuslain mukaisten oppilaan oikeuksien ja velvollisuuksien piiriin. Lisäopetusta järjestetään enintään yhden lukuvuoden ajan. Opetusta voidaan antaa samanaikais- tai yhteisopetuksena, pienemmässä opetusryhmässä tai henkilökohtaisena ohjauksena perusopetuksen yhteydessä. Opetuksen järjestäjä päättää opetusjärjestelystä.

Lailla opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain muuttamisesta (1370/2025) rahoituslakiin on lisätty säännökset perusopetuksessa järjestettävään valmistavan opetuksen lisäopetukseen myönnettävästä erillisestä rahoituslisästä. Rahoitus on 100-prosenttista valtionrahoitusta. Siirtymäaikana 1.8.–31.12.2026 ja vuonna 2027 rahoituksen myöntämisen edellytyksenä on, että opetuksen järjestäjä on tehnyt päätöksen lisäopetuksen järjestämisestä. Opetushallitus on lähettänyt opetuksen järjestäjille tätä koskevan kyselyn (Kysely opetuksen järjestäjille koskien perusopetuksessa järjestettävän valmistavan opetuksen lisäopetuksen järjestämistä siirtymäaikana vuosina 2026 ja 2027).

Opetushallitus on päivittänyt perusopetukseen valmistavan opetuksen opetussuunnitelman perusteet (2015) sekä perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet (2014) valmistavan opetuksen lisäopetuksen osalta (Opetushallituksen määräys OPH-92-2026). Kiteen kaupungin paikallinen perusopetukseen valmistavan opetuksen opetussuunnitelma sekä perusopetuksen opetussuunnitelma tulee päivittää perusteiden mukaisesti viimeistään 1.8.2026.

Kiteen kaupunki järjestää perusopetukseen valmistavaa opetusta perusopetuslain 5 §:n 1 momentin nojalla. Valmistavan opetuksen lisäopetuksen käyttöönotto on jatkumo tälle olemassa olevalle toiminnalle ja vahvistaa edellytyksiä tukea valmistavasta opetuksesta perusopetukseen siirtyviä oppilaita tarkoituksenmukaisesti. Lisäopetuksen

järjestäminen on perusteltua erityisesti niiden oppilaiden osalta, joilla on vähän koulunkäyntitaustaa tai jotka ovat tulleet perusopetuksen piiriin sen loppuvaiheessa.

Lisäopetuksen järjestämisestä ei aiheudu Kiteen kaupungille omarahoitusosuutta, sillä rahoitus on täysimääräistä valtionrahoitusta. Mahdolliset henkilöstövaikutukset ratkaistaan tapauskohtaisesti opetuksen järjestämismuodon ja oppilasmäärän mukaan.

Valmistelija ja esittelijä: sivistysjohtaja Matias Valoaho, puh. 040 105 1137, matias.valoaho@kitee.fi

Päätösehdotus

Sivistys- ja vapaa-aikalautakunta päättää, että:

1. Kiteen kaupunki järjestää perusopetuslain (1369/2025) 5 §:n 1 momentin mukaista perusopetuksessa järjestettävää valmistavan opetuksen lisäopetusta 1.8.2026 alkaen valmistavasta opetuksesta perusopetukseen siirtyville ulkomailla syntyneille ulkomaalaistaustaisille oppilaille, joilla ei ole riittävää peruskielitaitoa opetuskielessä.
2. Lisäopetusta järjestetään perusopetuksen yhteydessä enintään yhden lukuvuoden ajan samanaikaisopetuksena, pienemmässä opetusryhmässä tai henkilökohtaisena ohjauksena opetuksen järjestäjän harkinnan mukaan.
3. Sivistysjohtaja valtuutetaan ilmoittamaan lisäopetuksen järjestämisestä Opetushallitukselle sekä huolehtimaan paikallisen perusopetuksen ja perusopetukseen valmistavan opetuksen opetussuunnitelman päivityksestä Opetushallituksen määräyksen OPH-92-2026 mukaisesti viimeistään 1.8.2026.

Päätös